

Ομιλία Προέδρου Κ.Ε.Δ.Ε. Γ. Πατούλη

στο Συνέδριο για το Ε.Σ.Π.Α.

Κυρίες και κύριοι

Θέλω να συγχαρώ καταρχήν τους διοργανωτές της σημερινής εκδήλωσης για την πρωτοβουλία που ανέλαβαν .

Μας δίνετε η ευκαιρία να αναπτύξουμε μια σειρά από θέσεις και απόψεις πάνω σε ένα θέμα που θα έπρεπε να αποτελεί το κύριο ζητούμενο του πολιτικού προσωπικού της χώρας μας.

Στο σημείο που έχει φτάσει η χώρα , δεν έχουμε πολυτέλεια να σπαταλήσουμε την τελευταία μεγάλη χρηματοδοτική ευκαιρία που έχουμε.

Ο σχεδιασμός και η αξιοποίηση του νέου ΕΣΠΑ θα πρέπει να αποτελέσει ζήτημα πρώτης προτεραιότητας για τη χώρα.

Για την Κ.Ε.Δ.Ε., σε αυτό το ζήτημα, πρέπει να συμμετέχουν οι Δήμοι ενεργά και ουσιαστικά,

με ρόλο και λόγο,

Η συμμετοχή αυτή,

όπως και σε κάθε άλλο ευρωπαϊκό πρόγραμμα χρηματοδότησης,

είναι ζήτημα πρώτης προτεραιότητας.

Για δύο κυρίως λόγους.

Καταρχήν, για λόγους πολιτικής τάξης.

Δεν είναι δυνατόν ο θεσμός της Αυτοδιοίκησης Α΄ Βαθμού,

ο θεσμός του Κράτους που βρίσκεται εγγύτερα από οποιονδήποτε άλλον στους πολίτες και στα ζητήματα της καθημερινότητάς τους,

να μην συμμετέχει σε αποφάσεις που αφορούν την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας μας.

Δεν είναι δυνατόν να υπάρξει εθνική ανάπτυξη,

αν δεν υπάρχει περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη.

Δεν μπορεί να υπάρχει αναπτυξιακή προοπτική για την Πατρίδα μας,

αν δεν μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι αυτή η αναπτυξιακή προοπτική αφορά όλη την Ελλάδα, την κάθε τοπική κοινωνία.

Κι αυτό διασφαλίζεται μόνον όταν στην διαμόρφωση των στρατηγικών και των επιλέξιμων δράσεων του ΕΣΠΑ συμμετέχει ενεργά η Αυτοδιοίκηση Α΄ Βαθμού, ως γνήσιος εκφραστής της θέλησης και των αναγκών των τοπικών κοινωνιών.

Αν αφήσουμε να επαναληφθούν τα λάθη του παρελθόντος,

στο μέλλον θα μιλούμε για μια ακόμη χαμένη μεγάλη εθνική ευκαιρία,

όταν θα αναφερόμαστε στο ΕΣΠΑ της περιόδου 2014-2020.

Ο δεύτερος λόγος ,

έχει να κάνει με την ίδια την οικονομική επιβίωση των Δήμων.

Όλοι γνωρίζουμε ότι το μεγαλύτερο θύμα της δημοσιονομικής προσαρμογής της χώρας είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η δραματική μείωση των εσόδων της προέρχεται από την πρωτόγνωρη,

για τα ελληνικά και τα ευρωπαϊκά δεδομένα,

περικοπή των κρατικών επιχορηγήσεων,

σε ποσοστό ως 60%,

αλλά και από τη μείωση των ιδίων εσόδων της λόγω του περιορισμού της φοροδοτικής ικανότητας των πολιτών.

Όταν σήμερα μιλάμε για επίτευξη του μεγάλου εθνικού στόχου που είναι η δημιουργία πρωτογενών πλεονασμάτων,

πρέπει να γνωρίζουμε ότι αυτό οφείλεται κυρίως στην Αυτοδιοίκηση.

Εμείς δημιουργούσαμε πλεονάσματα,

όταν η υπόλοιπη κεντρική διοίκηση εξακολουθούσε να παράγει ελλείμματα.

Αυτή η θετική συνεισφορά δεν πρέπει να υποτιμάται και για λόγους πολιτικής και ηθικής τάξης,

πρέπει να επιβραβευτεί.

Παράλληλα, δεν πρέπει να παραβλέψουμε ότι εξαιτίας της κρίσης,

η ζήτηση για υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης και αλληλεγγύης αυξήθηκε,

με αποτέλεσμα να αυξηθούν και οι ανάγκες για παραπέρα αύξηση των δαπανών μας.

Ιδιαίτερα μετά τη μείωση του κοινωνικού ρόλου του κεντρικού κράτους,

οι πολίτες στρέφονται σε μας,

έχουν ως αποκλειστικό στήριγμα τους την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Πώς θα μπορέσει όμως αυτή να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις τους, αν δεν μπορέσει να βρει χρήματα;

Η δύσκολη οικονομική συγκυρία επιβάλλει σε όλους τους Δήμους να αναζητήσουν εναλλακτικές ή συμπληρωματικές λύσεις χρηματοδότησης.

Τα τοπικά συγκριτικά πλεονεκτήματα θα πρέπει πλέον να γίνουν αντικείμενο εμπεριστατωμένης μελέτης

και, σε συνδυασμό με τη διεθνή και την ελληνική εμπειρία,

να οδηγήσουν σε συγκεκριμένα αναπτυξιακά αποτελέσματα

τόσο για την τοπική οικονομία και κοινωνία

όσο και για τους ίδιους τους Δήμους και τις Περιφέρειες της χώρας.

Κυρίες και κύριοι

Όπως γνωρίζετε,

η Τοπική Αυτοδιοίκηση (Τ.Α.),

που αποτελεί θεμελιώδη θεσμό της Ελληνικής Πολιτείας, έχει πολιτικό, διοικητικό και αναπτυξιακό ρόλο.

Οι αρμοδιότητες των Δήμων που συνδέονται με τον αναπτυξιακό της ρόλο είναι :

- η προστασία και αξιοποίηση των τοπικών φυσικών πόρων,
- η προστασία και ανάπτυξη της φυτικής και της ζωικής παραγωγής,
- η κατασκευή και συντήρηση των δικτύων και των έργων τεχνικής υποδομής για τη στήριξη της τοπικής οικονομίας,
- η χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων.

Επομένως, οι Δήμοι μπορεί να έχουν καθοριστικό ρόλο στις **Δημόσιες Επενδύσεις** και στην **Περιφερειακή Ανάπτυξη** που αποτελούν και το αντικείμενο του Πάνελ του Συνεδρίου.

Κατά συνέπεια, οι Δήμοι πρέπει να διασφαλίσουν επαρκή χρηματοδότηση

για να ανταποκριθούν στον αναπτυξιακό ρόλο τους.

Επειδή οι ίδιοι πόροι των Δήμων μπορούν πλέον να καλύψουν μόνον ορισμένες ανταποδοτικού χαρακτήρα δημοτικές υπηρεσίες,

η χρηματοδότηση του αναπτυξιακού ρόλου των Δήμων βασίζεται στις ακόλουθες πηγές :

- στους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.) της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ιδίως τη ΣΑΤΑ ,που έχουν όμως μειωθεί κατά 60% τα τελευταία χρόνια,
- στο Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ,που το διαχειρίζονται τα Υπουργεία, εφόσον έχει ενταχθεί σε αυτό η χρηματοδότηση έργων και δράσεων τοπικής ανάπτυξης,
- στα Επιχειρησιακά Προγράμματα (Ε.Π.) του ΕΣΠΑ 2014-2020, που αποτελούν πλέον τη μόνη ουσιαστική

πηγή χρηματοδότησης έργων και δράσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Τα σημαντικότερα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 που μπορεί να χρηματοδοτήσουν έργα και δράσεις των Δήμων είναι τα ακόλουθα :

- ❖ το Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία», κυρίως για δράσεις στήριξης των επιχειρήσεων και προώθησης της ψηφιακής σύγκλισης,
- ❖ το Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», κυρίως για τεχνικές υποδομές μεταφορών και δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και προστασίας του περιβάλλοντος,
- ❖ το Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», κυρίως για δράσεις προώθησης της απασχόλησης και δράσεις εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης,
- ❖ το Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα», για δράσεις οργάνωσης και λειτουργικού εκσυγχρονισμού των Δήμων,
- ❖ τα δύο Επιχειρησιακά Προγράμματα του Υπουργείου Γεωργίας «Αγροτική Ανάπτυξη» και «Θάλασσα και Αλιεία» και

❖ τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ).

Το νέο ΕΣΠΑ όμως είναι άκρως ανταγωνιστικό και έχει πολύ δύσκολες τεχνικές, επιστημονικές και διοικητικές απαιτήσεις.

Σχεδιάστηκε, για άλλη μία φορά, άκρως συγκεντρωτικά, χωρίς τη συμμετοχή των συλλογικών φορέων της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) και τις 13 Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων (ΠΕΔ).

Όλοι καταλαβαίνουν ότι για το σύνολο των Δήμων θα υπάρξουν ανάγκες προσαρμογής, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις.

Για μία μεγάλη κατηγορία όμως Δήμων και κυρίως τους μικρούς, ορεινούς και νησιώτικους Δήμους που δεν διαθέτουν το κατάλληλο τεχνικό και επιστημονικό προσωπικό, υπάρχει πολύ μεγάλος κίνδυνος ουσιαστικού αποκλεισμού τους από το ΕΣΠΑ.

Μία πρόσθετη χρηματοδοτική πηγή της Τ.Α. είναι οι Κοινοτικές πρωτοβουλίες και τα προγράμματα που προκηρύσσονται κατευθείαν από τις Βρυξέλλες.

Οι Δήμοι για να συμμετέχουν στις πρωτοβουλίες αυτές χρειάζονται καλή προετοιμασία, ώριμες προτάσεις και επιτυχημένες διεθνείς συνεργασίες, κυρίως με άλλους ευρωπαϊκούς Δήμους και ερευνητικά ιδρύματα.

Για το λόγο αυτό οργανώνουμε το Γραφείο της ΚΕΔΕ στις Βρυξέλλες,

ώστε να αποτελεί τον κρίκο σύνδεσης των Ευρωπαϊκών οργάνων με την Ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Σχετικά με το νέο ΕΣΠΑ διαπιστώνουμε και προτείνουμε τα εξής :

1. Δεν περιλαμβάνεται Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με δικαιούχους τους Δήμους, όπως πρότεινε η ΚΕΔΕ, και δεν υπάρχει ρητή δέσμευση για τα «ολοκληρωμένα προγράμματα τοπικής ανάπτυξης», τα οποία σύμφωνα

με τις Κοινοτικές κατευθύνσεις πρέπει να χρηματοδοτηθούν με το 5% των πόρων του ΕΤΠΑ. Η μόνη αναφορά στη συμμετοχή των Δήμων είναι η ακόλουθη αόριστη διατύπωση «Κατά την εξειδίκευση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων θα ληφθεί μέριμνα ώστε συγκεκριμένες κατηγορίες δράσεων και σημαντικοί πόροι να έχουν ως δικαιούχους τους Δήμους». Η διατύπωση αυτή δεν διασφαλίζει τη συμμετοχή των Δήμων στην υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

2. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση, Κατάρτιση, Απασχόληση», αποτελεί συνένωση των προηγούμενων δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Υπουργείων Εργασίας και Παιδείας και έχει πόρους μειωμένους κατά 60% σε σχέση με τους αντίστοιχους πόρους της περιόδου 2007-2013, παρότι λόγω της κρίσης θα έπρεπε να είναι αυξημένοι.

3. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα», αποτελεί συνένωση των προηγούμενων δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση» που είναι καταρχήν θετική επιλογή, αλλά έχει πόρους

μειωμένους σε σχέση με τους αντίστοιχους πόρους της περιόδου 2007-2013.

Σε κάθε περίπτωση, προτείνουμε να περιληφθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αυτό η οργάνωση και ο λειτουργικός εκσυγχρονισμός των 325 Δήμων.

4. Πέραν των ανωτέρω, οι Δήμοι αναφέρονται στο ΕΣΠΑ, συνολικά, ως «φορείς υλοποίησης με οργανωτικές αδυναμίες και περιορισμένη διαχειριστική επάρκεια», ενώ είναι γνωστή η σημαντική συμβολή τους όχι μόνο στην ταχεία απορρόφηση «βαλτωμένων» προγραμμάτων, αλλά και στην ύπαρξη σημαντικής προστιθέμενης αξίας από την υλοποίηση των σχετικών δράσεων, λόγω της γνώσης των τοπικών προβλημάτων και της δυνατότητας άμεσης και αποτελεσματικής παρέμβασής τους σε τοπικό επίπεδο.

5. Η έγκριση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από την Ε.Ε. έγινε στο τέλος του 2014 και η έναρξη της εφαρμογής τους προβλέπεται να γίνει στο τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2015, δηλαδή 1,5 χρόνο από την τυπική ημερομηνία έναρξης της ισχύος του ΕΣΠΑ.

Για το λόγο αυτό έχουμε προτείνει να ξεκινήσει άμεσα η εφαρμογή «εμπροσθοβαρών έργων», στα οποία να

περιλαμβάνονται τα έργα που στηρίζουν την τοπική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.

Παράλληλα, έχουμε προτείνει την άμεση επικαιροποίηση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου του Αναπτυξιακού Προγραμματισμού (Νόμος 1622/1986), δεδομένου ότι προβλέπει ακόμη ως φορείς του αναπτυξιακού προγραμματισμού, τους αναπτυξιακούς συνδέσμους, τις κρατικές περιφέρειες και τις κρατικές νομαρχίες.

Η επικαιροποίηση είναι απαραίτητο να κατοχυρώνει, στο πλαίσιο της πυραμίδας του εθνικού - περιφερειακού - τοπικού αναπτυξιακού προγραμματισμού, μαζί με την αποκέντρωση, την επικουρικότητα και τη συνέργεια των προγραμματικών επιπέδων, τη **συνταγματικά προβλεπόμενη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια των Δήμων απέναντι στις Περιφέρειες, καθώς και των δύο βαθμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης απέναντι στην Κεντρική και την Αποκεντρωμένη Δημόσια Διοίκηση.**

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στη συμμετοχή των Δήμων στο νέο ΕΣΠΑ,

συγκρότησε ειδική Επιτροπή ΕΣΠΑ, με μέλη της, τα μέλη του Προεδρείου, τους επικεφαλής των δημοτικών παρατάξεων και τους διευθύνοντες συμβούλους της ΕΕΤΑΑ και της ΠΕΤΑ στην οποία ανέλαβα ως Πρόεδρος, λόγω της σημαντικής βαρύτητάς της.

Στην πρώτη συνεδρίασή της η Επιτροπή ΕΣΠΑ της ΚΕΔΕ αποφάσισε και πρότεινε προς το Υπουργείο Οικονομίας τα ακόλουθα :

Για το τρέχον ΕΣΠΑ 2007-2013:

- Να λυθεί η εκκρεμότητα χρηματοδότησης για την ολοκλήρωση των έργων Δήμων τα οποία διαχειρίζεται η ΕΕΤΑΑ ως ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης.

Για το νέο ΕΣΠΑ:

- Να εγκριθεί η χρηματοδότηση υποστήριξης των Δήμων από την Τεχνική Βοήθεια, που διαχειρίζεται η ΜΟΔ για την ωρίμανση των νέων έργων τους, όπως είχε συμφωνηθεί με την προηγούμενη κυβέρνηση.
- Να υιοθετηθεί η πρόταση της ΚΕΔΕ για το Πρόγραμμα Ενδυνάμωσης και Υποστήριξης των Δήμων ως δικαιούχων του νέου ΕΣΠΑ.

- Να ρυθμιστεί νομοθετικά η δυνατότητα κάθε Δήμου να προκηρύσσει και να υπογράψει σύμβαση για **τεχνικό σύμβουλο υποστήριξης των υπηρεσιών** του για την ωρίμανση και την εκτέλεση των έργων του.

Ως προς τη διαχείριση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και με δεδομένη την πολύ θετική εμπειρία που υπάρχει από την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο, διεκδικούμε να οριστεί η ΕΕΤΑΑ ως ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης κατηγοριών δράσης που αφορούν τους Δήμους. Ο προϋπολογισμός των εν λόγω κατηγοριών δράσης πρέπει να υπερβαίνει τα 2 δις €.

Από την πλευρά μας συμβάλλουμε με τις δικές μας δυνάμεις στην αντιμετώπιση της σημερινής κρίσης, προκειμένου να αποδευματούν οι δημόσιοι πόροι, ώστε μαζί με όλους τους αρμόδιους δημόσιους φορείς και τις επιχειρήσεις, η ΚΕΔΕ, οι 13 ΠΕΔ και οι 325 Δήμοι της χώρας, να αξιοποιήσουμε τα εθνικά και τα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Έτσι θα μπορέσει και η Πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση να ανταποκριθεί σε ένα νέο και ενισχυμένο

ρόλο στην προώθηση της **Εθνικής και της Περιφερειακής και Τοπικής Ανάπτυξης** και να πραγματοποιήσει τα Έργα Τεχνικής Υποδομής και γενικότερα τις **Δημόσιες Επενδύσεις** που θα συμβάλλουν στην επανεκκίνηση της οικονομίας και στη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Όσον αφορά τα **κοινωνικά προγράμματα**

που χρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκούς πόρους,

η θέση μας είναι ότι

η Αυτοδιοίκηση Α΄ Βαθμού

πρέπει να έχει τον κεντρικό ρόλο στη διαχείρισή τους.

Δικαιωματικά μπορεί και πρέπει να έχει τον πρώτο ρόλο στη διαχείριση μελλοντικών προγραμμάτων,

όπως αυτό για την αντιμετώπιση της φτώχειας για τους επιπλέον λόγους ότι πληροί μία σειρά από κριτήρια

όπως την «εγγύτητα», τη συμπληρωματικότητα», την «ιδιαιτερότητα» και τη «αποκέντρωση».

Κυρίες και κύριοι

Όλα αυτά που σας ανέφερα ,

η αξιοποίηση δηλαδή του ΕΣΠΑ και των ευρωπαϊκών πόρων,

προϋποθέτουν δύο πράγματα.

Το πρώτο, να υπάρξει επιτέλους ένας ολοκληρωμένος εθνικός σχεδιασμός για την ανάπτυξη της χώρας, που θα δίνει έμφαση όχι μόνον στην απορροφητικότητα των ευρωπαϊκών πόρων,

αλλά κυρίως στην αποτελεσματικότητα και στην ικανοποίηση του στόχου να καταστήσουμε την οικονομία μας πιο ανταγωνιστική .

Η δεύτερη προϋπόθεση, είναι να παραμείνει η Ελλάδα εντός της Ευρώπης.

Ελλοχεύει ο κίνδυνος ο οποίος σχεδιασμός κάνουμε,

η όποια συζήτηση διεξάγουμε όπως στη σημερινή εκδήλωση ,

να ανατραπεί από μια δυσμενή έκβαση στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης που βρίσκεται σε εξέλιξη με τους δανειστές μας.

Αν η χώρα μπει σε περιπέτειες , πολλά θα ανατραπούν.

Θέλω να τονίσω ότι ανήκω σε αυτούς που αισιοδοξούν και πιστεύουν ότι θα βρεθεί λύση.

Λύση με την Ελλάδα εντός της Ευρώπης,

εντός της Ευρωζώνης,

εντός του ευρώ.

Λύση που ανταποκρίνεται στις επιθυμίες της συντριπτικής πλειοψηφίας του ελληνικού λαού.

Αυτή την ξεκάθαρη λαϊκή εντολή κανείς δεν έχει δικαίωμα

από το πολιτικό σύστημα,

ούτε να την αμφισβητήσει,

ούτε να την παραφράσει.

Οποιαδήποτε άλλη εξέλιξη

θεωρώ ότι θα είναι καταστροφή για τη χώρα και την κοινωνία.

Έχουμε υποχρέωση να κάνουμε ότι είναι δυνατόν,

προκειμένου να μην οδηγηθούμε σε νέα αδιέξοδα.

**Η Κ.Ε.Δ.Ε. έχει εκφράσει κατά πλειοψηφία τη θέση
ότι πρέπει να στηρίξουμε την ελληνική κυβέρνηση να
πετύχει έναν έντιμο συμβιβασμό.**

**Αυτό συμφέρει την Ελλάδα,
αυτό συμφέρει την Αυτοδιοίκηση,
αυτό συμφέρει την κοινωνία μας.**

Ως θεσμός θα στηρίξουμε τις υπεύθυνες πολιτικές
δυνάμεις,

που βλέπουν το μέλλον της Ελλάδος ρεαλιστικά

και όχι με ιδεοληψίες ,

εντός της Ευρώπης,

κι όχι έξω από αυτήν.

Το μεγαλύτερο μέρος του αναπτυξιακού σχεδιασμού μας
στηρίζεται στη χρηματοδότηση από ευρωπαϊκά
προγράμματα.

Χιλιάδες μικρά και μεγάλα έργα σε όλη την χώρα,

εκατοντάδες κοινωνικές δομές και προγράμματα,
στηρίζονται στην ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.

Με την Ελλάδα εκτός ευρώ κι αποκλεισμένη από τους
ευρωπαϊκούς πόρους,

ακόμη κι αν δεν αποπληρώσουμε στο εξής καμία δανειακή
υποχρέωση προς τους δανειστές μας,

πράγμα ανέφικτο,

ποιος μπορεί να εγγυηθεί την αναπτυξιακή προοπτική του
τόπου;

Με τι χρήματα θα γίνουν έργα;

Πως θα στηρίξουμε αυτούς που μας χρειάζονται

και προσφεύγουν σήμερα για βοήθεια στις κοινωνικές
δομές μας;

Στα πραγματικά προβλήματα υπάρχουν μόνον
ρεαλιστικές κι εφαρμόσιμες λύσεις.

Κι αυτές οφείλουμε να αναζητήσουμε όλοι μας.

Με υπευθυνότητα και ρεαλισμό.

Με σύνεση και ολοκληρωμένο σχέδιο, που θα εγγυηθεί την αναπτυξιακή προοπτική της Πατρίδας μας.

Η Ελλάδα και οι Έλληνες μπορούμε να τα καταφέρουμε, αρκεί να πιστέψουμε στις δυνάμεις μας και να αποφασίσουμε επιτέλους να συνεργαστούμε με όρους μέλλοντος και όχι με τις ξεπερασμένες λογικές του παρελθόντος.

Η Σημερινή εκδήλωση θεωρώ ότι συμβάλλει πραγματικά στην προσπάθεια που οφείλουμε να αναλάβουμε όλοι μας σε εθνικό επίπεδο ,

Όστε το νέο ΕΣΠΑ και τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά προγράμματα να αποτελέσουν πραγματικά μοχλούς για την επανεκκίνηση της εθνικής οικονομίας και την διασφάλιση της αναπτυξιακής προοπτικής της χώρας μας.

Σας ευχαριστώ.